

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Malin Tobin Zielinski, (malto8), Specialistläkare
Granskad av: Katarina Wahlström, (katwa4), Överläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-06-17

Giltig till: 2027-06-19

Kontrastmedelsutlösta reaktioner radiologi Skene (SÄS)

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin

Sammanfattning

Rutinen beskriver hur röntgensjuksköterskor och röntgenläkare ska agera vid kontrastmedelsutlösta reaktioner inom radiologi Skene.

Bakgrund och syfte

Allvarliga reaktioner på kontrastmedlet Omnipaque är mycket ovanligt men kan i sällsynta fall utlösa allergiska reaktioner. Rutinen beskriver akut hantering och behandling vid misstanke på allergisk reaktion vid de tillfällen det inte finns läkare i närheten.

Förutsättningar

Röntgensjuksköterskor som ger kontrastmedel ska vara väl insatt i hur allergiska reaktioner bedöms och hur de ska behandlas utefter allvarlighetsgrad. De ska vara förtroliga med akutvagn och relevanta läkemedel samt ha delegation för adekvata läkemedel.

Det ska alltid finnas röntgenläkare som telefonledes kan vägleda och ordinera läkemedel. Denne ska vara väl insatt i hur allergiska reaktioner handlägges initialt tills ev. akutvårdspersonal ankommer.

Genomförande

Akut svår reaktion (anafylaxi)

Symtom: Blekhet, kallsvett, illamående, urtikaria, svullnadskänsla i hals, andningssvårighet, ödem, takykardi, blodtrycksfall, medvetandesänkning, andningsstillestånd och cirkulationskollaps.

Röntgensjuksköterska	Röntgenläkare (1229 el 1194)
Ambulanslarm 112 Kontrollera iv infart Kontakta jour/dagbakjour 1229 el 1194 ge: Adrenalinpenna 0,3 mg/dos i.m Kan upprepas efter 5-10 min vid behov Vb ge: Syrgas 10 lit/min Vb ge: Inf Ringer Acetat iv 1000 ml i snabb fart Vb ge: 2 ml Inj Betapred 4 mg/ml iv Vb ge: 2 st munnlöslig tablett Caredin 5 mg <i>Vid bronkospasm</i> Vb ge: Ventoline Evohaler Kan upprepas vb efter 10 min	Få en överblick över situationen, värdera ABCD. Ordinera: Syrgas 10 lit/min Ordinera: Inf RingerAcetat iv Ordinera: 2 ml Inj Betapred 4 mg/ml iv Ordinera: 2 st munnlöslig tablett Caredin 5 mg (antihistamin) Ordinera: Ventoline 1-2 inhalationer Kan upprepas vb efter 10 min

Lättare reaktion

Enstaka kräkning, kliande urtikaria isolerad, ABCD utan anmärkning.

Röntgensjuksköterska	Röntgenläkare
Lugnt omhändertagande Kontakta jour/dagbakjour 1229 el 1194 Kontrollera iv infart	Vb ordinera: 2 st munlöslig tablett Caredin 5 mg (antihistamin)
Vb. Ge: 2 st munlöslig tablett Caredin 5 mg (antihistamin)	Ta ställning till om det finns tecken på allvarlig reaktion, i så fall agera enligt ovan.
Observation på röntgenavdelningen i minst 30 min Vid försämring kontakta läkare igen	Ta ställning om patient behöver bedömning på vårdcentral, ring i så fall akuttelefon 0320-779084. Om inget svar hänvisa till överväg 112.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Christina Bratt, röntgensjuksköterska, bild- och funktionsmedicin SÄS

Malin Tobin Zielinski, underläkare, bild- och funktionsmedicin SÄS

Innehållsgranskare

Katarina Wahlström, medicinskt ledningsansvarig läkare, bild- och funktionsmedicin SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service SÄS

Nyckelord

Kontrastmedelsreaktioner, kontrastmedel, reaktioner, anafylaxi

Länkförteckning

[Akut anafylaktisk reaktion hos vuxna, SÄS](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Malin Tobin Zielinski, (malto8),
Specialistläkare

Granskad av: Katarina Wahlström, (katwa4), Överläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-567505404-56

Version: 2.0

Giltig från: 2026-06-17

Giltig till: 2027-06-19